

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-06291/2014-ERU

V Praze dne 3. července 2014

Č. j. 06291-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. KO-06291/2014-ERU s obviněnou z přestupku, kterou je [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona rozhodl

takto:

- I. Obviněná z přestupku, [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 71 odst. 11 energetického zákona, provedla dne 25. října 2013 v obci [REDAKCE], zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že po demontáži plynoměru provedené společností RWE Distribuční služby, s. r. o., v domě č. p. 211 demontovala v plynoměrové šachtě plynoměr z druhé, neobývané části dvojdomku s č. p. 212, a namontovala ho na místo chybějícího plynoměru, v důsledku čehož následně vědomě neoprávněně odebírala plyn, dopustila přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.
- II. Dle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněné z přestupku, [REDAKCE], za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 2 000 Kč** (slovy: dva tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 07014.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 58 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), bylo dne 12. května 2014 doručeno oznámení Policie České republiky, územního odboru Olomouc, obvodního oddělení Litovel (dále jen „Policie ČR“), č. j. [REDAKCE], o přestupku paní [REDAKCE] (dále jen obviněné z přestupku). Policie ČR postoupila Úřadu spolu s oznámením také kompletní spis, který se k dané věci vztahoval.

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh řízení

Dne 31. ledna 2014 zjistil technik farmy Papůvka v obci [REDAKCE] pan [REDAKCE], že v plynoměrové šachtě umístěné ve stěně dvojdomku v [REDAKCE] jsou zpřetrhané plomby a chybí plynoměr k č. p. 212. Pan [REDAKCE] zkontroloval i přívod plynu pro druhý byt, č. p. 211, kde zjistil, že na plynové rozvody bytu č. p. 211 je namontován plynoměr z bytu č. p. 212. Zjištěné skutečnosti pan [REDAKCE] nahlásil paní [REDAKCE], správce dědictví, jehož součástí je i farma Papůvka. Paní [REDAKCE] po konzultaci se společností RWE Distribuční služby, s. r. o., podezření na neoprávněný odběr oznámila dne 10. února 2014 Policii ČR.

Dne 7. února 2014 zmocněný zástupce společnosti RWE GasNet, s. r. o., pan [REDAKCE], provedl v [REDAKCE] kontrolu odběrného místa č. 3240446132, zákazník [REDAKCE], při které zjistil poškozené plomby, odplombovaný přívod po demontáži plynoměru a zátku jen nasunutou. Plynoměr, který zde byl instalován, v době kontroly načítal.

Pan [REDAKCE] podal dne 10. února 2014 podle ust. § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, vysvětlení, když uvedl, že paní [REDAKCE] je správce dědictví, do kterého patří i farma Papůvka. Součástí farmy Papůvka je dvojdomek č. p. 211 - 212. Byt č. p. 212 je prázdný, protože se nájemce k 1. srpnu 2013 odstěhoval. Aby nemusela být zrušena smlouva na odběr plynu a elektřiny, převedla paní [REDAKCE] dosavadní smlouvy na sebe. Při kontrole bytu č. p. 212 dne 31. ledna 2014 se zjistilo, že v plynoměrové šachtě jsou odtržené plomby a chybí plynoměr. Předmětný plynoměr byl namontován na rozvod plynu k bytu č. p. 211. Pan [REDAKCE] byl pověřen paní [REDAKCE] k vyřízení záležitosti se společností RWE Distribuční služby, s. r. o., která doporučila podat oznámení Policii ČR, což paní [REDAKCE] dne 10. února 2014 učinila. V bytě č. p. 211 v obci [REDAKCE] bydlí pan [REDAKCE] a jeho družka paní [REDAKCE].

Policie ČR provedla dne 10. února 2014 ohledání místa činu, při kterém zjistila, že byt č. p. 211 v obci [REDAKCE] je součástí dvojdomku. Plynoměrová šachta se nachází na domě č. p. 211 a v době ohledání byla uzavřená. V šachtě se nacházejí dva plynové okruhy, přičemž pravý okruh není opatřen plynoměrem a levý je opatřen plynoměrem v. č. 321167453. Pod plynoměrem se nacházela plomba, plynoměr ani skříň hlavního uzávěru plynu nebyly poškozeny. Policie ČR na místě provedla fotodokumentaci.

K věci podala dne 10. února 2014 vysvětlení oznamovatelka paní [REDAKCE]. Paní [REDAKCE] uvedla, že je správcem dědictví po svém manželovi, kdy součástí dědictví je i dvojdomek v obci [REDAKCE]. V uvedené nemovitosti došlo k výměně plynoměru a následnému neoprávněnému odběru zemního plynu. Jako osobu vystupující za ni při oznámení určila paní [REDAKCE] pana [REDAKCE], který učinil oznámení Policii ČR a byl přítomen na místě v době ohledání místa činu.

Na místě byl k podání vysvětlení vyzván pan [REDAKCE], který uvedl, že je nájemcem bytu č. p. 211. Dále uvedl, že pro vytápění svého bytu používá plyn dodávaný společností RWE. Pan [REDAKCE] předložil Policii ČR protokol o montáži měřidla ze dne 21. ledna 2013. Pan [REDAKCE] dále uvedl, že od tohoto data plyn odebírá bez jakýchkoliv problémů, k přerušení dodávek plynu nedošlo a o odpojení plynoměru mu není nic známo. Rovněž mu není známo, že odebírá plyn na plynoměr sousedního bytu, ani mu není známo, kdo by mohl plynoměr vyměnit.

Policie ČR provedla na místě šetření na zákaznické lince společnosti RWE, na které zjistila, že dne 25. října 2013 společnost RWE plynoměr k č. p. 211 z důvodu neplacení záloh odpojila.

Dne 11. února 2014 vypověděla Policii ČR podle ust. § 158 odst. 6 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, obviněná z přestupku, která uvedla, že na adrese [REDAKCE] bydlí asi 12 let. Jedná se o dvojdomek, z něhož obviněná z přestupku obývá společně s panem [REDAKCE] byt v levé části. Protože obviněná z přestupku hradila nižší splátky, než byly dodavatelem plynu, společností RWE, stanoveny, vznikl jí dluh a dne 25. října 2013 zaměstnanec společnosti RWE její plynoměr odpojil a odvezl. Obviněná z přestupku se proto šla podívat do plynoměrové šachty a po zjištění, že se zde nachází funkční a neužívaný plynoměr, vzala z garáže hasákové kleště a nůžky. Nůžkami přestříhla plombu na plynoměru, pákou zastavila přívod plynu k plynoměru, neboť si byla vědoma toho, že při uzavření hlavního uzávěru plynu by došlo k sepnutí pojistky a společnost RWE by manipulaci s plynoměrem ihned zjistila. Následně obviněná z přestupku povolila a vyšroubovala dvě převlečné matice a uvolněný plynoměr namontovala na přívod plynu k její bytové jednotce. Dotáhla převlečné matice, pustila plyn a čichem zkontrolovala, zda nedochází k úniku plynu. Když zjistila, že je vše v pořádku, uzavřela skříň, před ni postavila popelnici a šla domů zapnout topení. O svém jednání obviněná z přestupku nikoho neinformovala, a to až do okamžiku, kdy přítel obviněné z přestupku byl kontaktován Policií ČR kvůli neoprávněnému odběru plynu. Obviněná z přestupku pak vše sdělila synovi majitelky domu, který jí doporučil oznámit vše policii. Obviněná z přestupku se tedy před orgán Policie ČR dostavila a ke svému

protiprávnímu jednání se přiznala. K tomu dodala, že svého jednání lituje a ihned bude kontaktovat paní [REDAKCE], které svým jednáním způsobila škodu.

Dle vyjádření společnosti RWE GasNet, s. r. o., ze dne 7. dubna 2014 bylo dne 31. ledna 2014 zjištěno odcizení plynoměru v. č. 21167453 u zákazníka č. 9513490332, kterým je [REDAKCE]. Společnost RWE GasNet, s. r. o., vyčíslila škodu způsobenou neoprávněným odběrem plynu ode dne zjištění odcizení plynoměru, tj. od 31. ledna 2014 do dne předcházejícímu dni zjištění neoprávněného odběru, tj. do 6. února 2014, na částku 3 088,85 Kč. Paní [REDAKCE] se ani přes opakovanou výzvu Policie ČR ke škodě způsobené obviněnou z přestupku nevyjádřila.

III. Průběh příkazního řízení

Obviněná z přestupku sama vypověděla policejnímu orgánu, že to byla ona, kdo provedl na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením zásah bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že po odpojení a demontáži plynoměru k bytu č. p. 211 funkční a neužívaný plynoměr náležející k bytu č. p. 212 po vyšroubování převlečných matic namontovala na přívod plynu k její bytové jednotce. Správní orgán tak měl bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byla právě obviněná z přestupku, kdo se dopustil přestupku. Správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích, kdy není na základě postoupeného spisového materiálu pochyb o tom, že obviněná z přestupku se přestupku dopustila, vydal příkaz o uložení pokuty.

IV. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní.

K naplnění úmyslu přímého je potřeba, aby pachatel chtěl způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu to podaří. V daném případě potvrdila sama obviněná z přestupku, že si byla vědoma svého protiprávního jednání. Z vyjádření obviněné z přestupku učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že obviněná přestupek spáchala za účelem připojení plynu do bytu. Lze tak konstatovat, že se jednalo o jednání úmyslné.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Přestupek, kterého se měla obviněná z přestupku dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, kdy obviněná z přestupku provede úmyslně zásah do odběrného plynového zařízení, a to aniž by měla k provádění zásahů sama potřebné odborné znalosti, splňuje nepochybně též kritérium společenské nebezpečnosti, neboť tím došlo k ohrožení bezporuchového provozu předmětného zařízení.

Z ust. § 71 odst. 11 energetického zákona vyplývá, že na odběrném plynovém zařízení, před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní soustavy nebo distribuční soustavy. Tím, že dne 25. října 2013 po demontáži plynoměru k bytu č. p. 211 obviněná z přestupku funkční a neužívaný plynoměr k bytu č. p. 212 demontovala a namontovala na okruh k bytu č. p. 211, porušila obviněná z přestupku obecný zákaz obsažený v ust. § 71 odst. 11 energetického zákona.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona je právě nevyžádání si písemného souhlasu před provedením zásahu na odběrném plynovém zařízení, a to od provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření obviněné z přestupku v dané věci, je nesporné, že obviněná z přestupku si před provedením zásahu nevyžádala souhlas provozovatele přepravní soustavy ani provozovatele distribuční soustavy.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že nejde o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Vzhledem k tomu, že Policie ČR jednání podezřelé kvalifikovala jako přestupek, nerozporuje správní orgán se závěry Policie ČR o tom, že v daném případě skutečně nešlo o trestný čin. Taktéž lze, i s ohledem na výše uvedenou úpravu energetického zákona, vyloučit znak přestupku spočívající v tom, že přestupkem není jednání, které zvláštní právní zákon upravuje jako správní delikt.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Z vyjádření obviněné z přestupku učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že obviněná z přestupku přestupek spáchala za účelem

připojení plynu do bytu, a nikoliv k odvracení přímo hrozícího nebo trvajících útoku na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněné z přestupku považuje předmětný čin za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženého v energetickém zákoně.

V. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek poškozen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněné z přestupku porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném plynovém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu plynárenských zařízení a dále pak také umožnění měření odběru plynu v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného spotřebitele). Obviněná z přestupku přestupek spáchala svým aktivním konáním, kdy sama o své vůli provedla zásah na odběrném zařízení, a to aniž by měla k provádění zásahu potřebné odborné znalosti a souhlas provozovatele distribuční soustavy.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že pachatelka chtěla úmyslně neoprávněně odebírat plyn, resp. že za účelem neoprávněného odběru propojila odběrné plynové zařízení, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné plynové zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Při tom dospěl správní orgán k závěru, že obviněná z přestupku se

dopustila svým aktivním jednáním ohrožení objektu, přičemž tímto jednáním způsobila škodu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním obviněné z přestupku pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, nehodnotí správní orgán jednání obviněné z přestupku jako závažné.

Následek protiprávního jednání obviněné z přestupku, tj. neoprávněný odběr plynu, trval dle jejího doznání tři měsíce a dvanáct dní, tuto skutečnost správní orgán nehodnotí ani jako přitěžující ani jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatelky ke spáchanému přestupku. Obviněná z přestupku se ke svému jednání přiznala, což chápe správní orgán jako polehčující okolnost. Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s uvedenou obviněnou z přestupku bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněná z přestupku se přestupku dopustila poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů obviněné z přestupku. Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněné z přestupku. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněné z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

V příkazním řízení je obviněné z přestupku výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 2 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 přestupkového zákona podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000

Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly